

A group of seven diverse children and a young woman are smiling and holding up a white sign with the text 'GRÖN FLAGG' in green, stylized letters. They are outdoors in a grassy field under a blue sky with light clouds. The woman in the center is wearing glasses and a green hoodie. The children are of various ethnicities and ages, all appearing happy and engaged.

GRÖN
FLAGG

FÖRSKOLAN TROLLET: LOKOMOTIVET | KALMAR

September 2022 - Augusti 2023

Hälsningar från Håll Sverige Rent:

Grattis till er Grön Flagg-certifiering, hurra! Genom ert viktiga arbete har ni varit med och bidragit till en mer hållbar värld. Ni har genomfört flera lärorika och bra aktiviteter och barnen har visat på engagemang. Era kloka reflektioner kommer att fördjupa och utveckla ert arbete ännu mera med lärande för hållbar utveckling.

MÅL KOPPLADE TILL VÅR RESA

Ur läroplanen

NORMER OCH VÄRDEN

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna,
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- självständighet och tillit till sin egen förmåga
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,

- fantasi och föreställningsförmåga,
- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,
- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen,

BARN DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Globala mål för hållbar utveckling

- Hälsa och välbefinnande
- God utbildning för alla
- Jämställdhet
- Minskad ojämlikhet
- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar konsumtion och produktion
- Bekämpa klimatförändringen
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Fredliga och inkluderande samhällen

Läs mer på **www.globalamalen.se**

KROPPEN SKA MÅ BRA

Tema: Livsstil & Hälsa

Om utvecklingsområdet

Avdelning: 3-års avdelningen Jätten

Utvecklingsområde: Kroppen ska må bra

Namn på projekt: Kroppen ska må bra

Vad gjorde vi?

Vi vill utmana och inspirera barns rörelsekompetens, kroppskänedom och rörelseglädje genom att använda oss av olika platser i förskolans lärmiljöer. Tillsammans letande barngruppen upp platser som de ansåg skulle skapa "pirr i magen" känsla, exempelvis genom att hitta balansen på ett rörligt föremål som "gungmoped" eller att hoppa från höga platser där de både uppmuntrades hoppa högt och hoppa långt. Kan vi se om kroppen ser annorlunda ut beroende på vilket hopp som skulle göras?

Hur bidrog det till en hållbar utveckling

Att låta barn få erfara och utveckla kroppskänedom, känna en trygghet i sin egen kropp att kunna behärska den med känslor, nerver och muskler tänker vi skapar harmoni och kontroll- en inre motivation som främjar självkänslan.

En god kroppskänedom kan hjälpa till att kunna lyssna och göra barn medvetna om hur kroppen kan användas där de får uppleva sig själv och omgivningen runt omkring sig. De lär sig koordinera rörelser och sin motoriska förmåga, att bemästra kroppen. RÖRELSEGLÄDJEN- att bemästra rörelsen där kroppen kopplas samman och koordinerar. "Det är svårt" " Det kittlas i fötterna" "Titta nu har jag balansen"

Sett och hört:

Det är svårt!

Det kittlas i fötterna!

Titta nu har jag balansen!

DE SÖTA SMÅ TRÄDEN

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Avdelning: 3-års avdelningen Jätten

Utvecklingsområde: Trädets och dess omgivnings tillvaro

Namn på projekt: De söta små träden

Vilket eller vilka träd vill vi lära känna, vad hittar vi för intressant?

Idag har vi tagit med barnens bilder på sig själva till de söta små träden för att erövra känslan att vara i träden. Att låta fantasi mötas fakta i ett undersökande.

*Nu är jag uppe i trädet. Jag går, går. Hej! Jag är på pinnen.
Hej träden!*

Ped: Vad gör ni i trädet?

Sover i trädet med mamma.

Varför är barken trasig? Den ska vara lagad. Inte sönder.

Barnens egna figurer får följa med till träden och bli "levande" i leken.

Trädprinsessan tar hand om trädet. Kramar det. Och lägger det i sängen.

Ped: Kan träd bli trötta?

Ja!

Och ligga i sängen?

Nä!

Det lägger sig i gräset.

Det går till förskolan. Det går med sina grenar.

Sett och hört:

Varför är barken trasig? Den ska vara lagad. Inte sönder.
Trädprinsessan tar hand om trädet. Kramar det. Och lägger det i sängen.
Kan träd bli trötta? Ja! Och ligga i sängen? Nä! Det lägger sig i gräset. Det
går till förskolan.

EKORRENS LIV I OCH RUNT TRÄD

Tema: Livsstil & Hälsa

Om utvecklingsområdet

Avdelningen: 2-års avdelningen Smeden

Utvecklingsområde: Kroppens ska må bra

Namn på projektet: Genom att utforska ekorrems liv i och runt träd, ge barnen möjlighet att få syn på trädens betydelse i naturen.

Vad gjorde vi?

Barnen och deras familjer fick under sommaren ett familjeuppdrag där de skulle ta med sig någonting som tillhörde träd. Barnen kom tillbaka med allt från kottar, pinnar, löv och det var även ett barn som sett en ekorre i ett av sina träd i trädgården. Ekorren skapade ett stort intresse och engagemang i hela barngruppen och blev det som vi senare valde att fördjupa oss i. Vi hade en lång undersökningsperiod där vi försökte komma underfund med vad det var med ekorren som fångade barnens intresse och såg rätt snabbt att det verkade vara ekorrems rörelser som barnen helst ville veta mer om. Ekorren kan klättra snabbt, hoppa mellan träd och grenar, springa och krypa och det blev rörelser som vi själva undersökte med våra kroppar. Barnen utforskade miljön i skogen, klättrade upp och ner för branta backar, stenar och stubbar. Vi byggde egna trädkronor på marken med hjälp av rep, plankor och bänkar där barnen balanserade och hoppade mellan. Vi skapade även trädkronor i lera som bjöd in till ett undersökande av ekorrems rörelse i ett mindre format. Vi funderade över hur ekorrems rörelse skulle kunna låta genom att skapa musik och rytmik med framförallt trummor. Barnen hade många funderingar kring vad som händer med ekorren om den trillar ner när den är högt upp i träden. **"Då måste doktorn komma", "Mamma, pappa, farmor och mormor måste hjälpa ekorren om den trillar", "Den skadar sig". "Ekorren måste verkligen hålla i sig"**. Barnen har själva fått testa sina hypoteser under arbetets gång, både med den egna kroppen men också med hjälp av rekvisita. De har funderat över hur ekorren kan hålla sig fast på trädet genom att undersöka med ett stort rör och en gosedjursekorre. **"Vi behöver klet (häftmassa)" "Den behöver grenar" "Ekorren behöver tejp"**.

Hur bidrog det till en hållbar utveckling?

Vi anser att undersökandet av ekorrens rörelse bidrog till att barnen fick en större känslighet för träden och deras funktion. Framförallt förståelsen för att träden är levande och även är någons hem. Ekorrens fascinerade rörelser har bidragit med en stor rörelseglädje hos hela barngruppen och har även skapat ett vi och en gemenskap i undersökandet. Att röra sig tillsammans bjuder in till att hjälpa varandra att exempelvis ta sig upp eller ner för platser. Att hjälpa någon annan att lyckas och själv känna att man kan lyckas med någonting som till en början kan kännas läskigt. Vi anser att det har bidragit med en positiv kroppskänedom och tilltro till sin egen och andras förmåga. Att röra sig i naturen bidrar också med en medvetenhet kring naturens möjligheter och utmaningar exempelvis grenar som går sönder när vi håller i dem samtidigt som de kan hjälpa oss upp.

Sett och hört:

Mamma, pappa, farmor och mormor måste hjälpa ekorren om den trillar,
då måste doktorn komma.

Den skadar sig, ekorren måste verkligen hålla i sig.

Vi behöver klet (häftmassa), den behöver grenar, ekorren behöver tejp.

VAD GÖR TRÄDEN NÄR VI INTE SER?

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Avdelningen: 4-års avdelningen Tornet

Utvecklingsområde: Trädet och dess omgivnings tillvaro

Namn på projektet: Vad gör träden när vi inte ser?

Vad gjorde vi?

Under året har vi haft träd som projektfokus och under en promenad uttryckte ett av barnen frågan *"Vad gör träden när vi inte ser?"*. Efter det gick vi på flera promenader och besökte skogen med utgångspunkten att försöka ta reda på vad träden gör när vi inte ser.

Barnen har känt på träden, klättrat i träden, lyssnat på träden, tittat på träden både på nära och långt håll. De har luktat, fotat, ritat av. Barnen hade många tankar. **"När vinden kommer så skakar trädet."** **"Träden dansar!"** **"Träden bara står där, och så växer de. Det ser vi inte. Men jag vet det."** **"Om jag var ett träd så skulle jag stått still med mina rötter."** **"Träden leker. Alltså grenarna, de gungar upp och ner."**

Hur bidrog det till en hållbar utveckling?

Genom att barnen fick möta träden i sin naturliga miljö, under flera tillfällen och under olika årstiden ökade deras medvetenhet om träd och naturen. Barnens känslighet för träden ökade genom att undersöka tillsammans och utforska med både kropp och sinne.

Sett och hört:

När vinden kommer så skakar trädet. Träden dansar! Träden leker. Alltså grenarna, dom gungar.

Träden bara står där, och så växer de. Det ser vi inte. Men jag vet det.

Om jag var ett träd så skulle jag stått still med mina rötter.

UTFORSKA DJUR OCH NATUR I VÅR NÄRMILJÖ

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Avdelning: 1-års avdelningen Blanka

Utvecklingsområde: Trädet och dess omgivnings tillvaro

Namn på projekt: Utforska djur och natur i vår närmiljö

Vad gjorde vi?

Det första året på förskolan har gått ut på att lära känna varandra och att gå från ett jag till att bli ett vi, och där har naturen blivit en del i att bilda den gemenskap som nu finns i barngruppen

Vi har under året som gått bekantat oss med vår närmiljö. Vi har tagit promenader ut i naturen för att låta barnen uppleva och utforska naturen på ett lekfullt och nyfiken sätt. Barnen har under de olika årstiderna fått upptäcka naturens förändringar både med sina sinnen och med sina kroppar, genom att ha luktat, känt, smakat, rullat, kryper mm

Att upptäcka vinden i träden när det finns blad för att senare upptäcka att bladen på träden är borta väcker funderingar. Vi lägger oss på marken för att få se träden från ett annat perspektiv, vi går igenom buskar för att få upptäcka rörelsen i bladen när vi går förbi. Kan vi blåsa bladen till rörelse?

Hur bidrog det till en hållbar utveckling?

Vi påbörjar vår undervisning för våra yngsta barn om naturens årscykel och den biologiska mångfalden. När slår bladen ut på våren, när byter bladen färg på hösten? Vilka småkryp/djur upptäcker vi? Varför lever de här? Hur kan allt liv leva?

ALLEMANSRÄTTEN

Tema: Stad & Samhälle

Om utvecklingsområdet

Allemansrätten - QR-koder - Hitta ut

Under hösten 2022 inleddes ett samarbete med Kalmar orienteringsklubb. Målsättningen var att barnen på förskolan Lokomotivet och Trollet skulle få möjlighet att berätta om sina kunskaper kring allemansrätten. Med utgångspunkt i Håll Sverige Rents affisch om allemansrätten har barnen skapat filmer kring varje rättighet med hjälp av QR-koder. Orienteringsklubben, som ansvarar för projektet hitta ut, har sedan placerat QR-koderna på stolpar som utgör checkpoints i hitta-ut.

Vi har under lång tid arbetat med allemansrätten som ett led i att närma sig naturen på ett varsamt sätt. Det är en del av vårt temaarbete kring hållbar utveckling och grön flagg.

"Förskolan är en del av samhället och därför är det betydelsefullt att låta barns röster och tankar om det vi tillsammans utforskar kring världen blir röster som får ta plats i staden och på så sätt möjliggöra för barns delaktighet. Barns tankar och sätt att se på platser i staden förändrar den, men stadens och människors sätt att se på barn förändras likaså. Deras tankar får då en möjlighet att utveckla samhället och som framtidens vuxna bli en del av den globala världen och värna om den tillsammans." (Förskolan Trollets pedagogiska idé)

När vi startade upp årets arbete med allemansrätten ville vi börja med att fördjupa oss i vad allemansrätten betyder. Vi tittade på en film från naturvårdsverket som heter Inte störa, inte förstöra vilket väckte många tankar och frågor. Vi fick lära oss att vi använder oss av allemansrätten när vi går en promenad, paddlar kajak eller sitter på en sten och tänker. Allemansrätten är en unik möjlighet för alla att röra sig fritt i naturen. Men vi behöver också ta ansvar för natur och djurliv och visa hänsyn mot markägare och andra besökare. Alltså inte störa – inte förstöra.

Ordet allemansrätten är ganska svårt

"jag vet vad det betyder det är att man ska skriva när det tar slut på veckan"

"Jag har varit på det med min pappa men jag vet inte vad det är"

"Jag har sett på en almanacka hemma då såg jag djur och människor har faktiskt slängt skräp i naturen."

"Det är sånt man får göra i skogen, om man vill tälta hos nån annan måste man fråga det är en allemansrätt."

"Man får inte brinna på nån plats"

Därefter kikade vi närmare på en affisch som heter Allemansrätten - så funkade den! Affischen kommer från Stiftelsen Håll Sverige Rent.

Vi gick igenom alla symboler och försökte förstå vad dom betydde.

"Om man inte släcker elden kan det börja brinna"

"Varför är det en grind på kossan?"

"Vad står det på vargen?"

Vid nästa tillfälle fick barnen välja vilken symbol de skulle jobba vidare med. Det blev grupper av två till tre barn som fördjupade sig kring varje symbol. Tidigare under veckan bestämde vi i samråd med Förskolan Trollet hur vi ska dela upp symbolerna mellan oss. Tanken var att vi behövde lära oss mer om en särskild symbol och dess innebörd genom att iscensätta symbolen med hjälp av material i vår utemiljö. När vi hade delat upp oss i par och valt symbol började vi med att försöka avbilda själva symbolen. Det här ledde till många spännande diskussioner. Var det en varg eller var det en räv? Varför var det en bil i skogen och den självklaraste av alla var soppåsen och vad man skulle göra med den. Symbolen som väckte störst uppmärksamhet var den med spaden och toalettpappret. Skulle man göra sina behov i skogen det verkade främmande för några medan andra tyckte att det var rätt så roligt. Vi försökte att avbilda symbolen i sanden men barnen var inte nöjda så vi bestämde att till nästa tillfälle fundera hur vi skulle kunna gestalta symbolen.

Vi bestämde tillsammans att vi skulle använda våra olika stationer ut på förskolegården för att försöka gestalta symbolerna. Några barn använde byggen med allt dess material och med hjälp av sina ritningar återskapades några symboler. En annan plats blev en odlingslåda med ogräs som fick tjänstgöra som kuliss för en av symbolerna. Tillsammans med ateljéristan provade några barn att göra en animerad kortfilm om vitsippan som ville plocka blåsippan. Utifrån våra avbildade symboler och det uppbyggda miljöerna spelade vi in små korta informationsfilmer kring varje symbol på Håll Sverige Rents affisch om allemansrätten. Våra kortfilmer blev sedan QR-koder som vi laddade upp på youtube. QR-koderna trycktes sedan som klisterlappar som placerades på hitta ut stolparna. Tack vare samarbetet med orienteringsklubben blev sedan "våra" QR-koder utplacerade runt om på olika platser i staden. Vi kunde på så sätt nå ut till många människor med vår information kring allemansrätten och samtidigt bli synliga i staden som medvetna och viktiga medborgare med ett budskap. Vid premiären av årets hitta ut skrev orienteringsklubben följande pressmeddelande.

"Den största, och definitivt roligaste, nyheten i år är att barnen ihop deras pedagoger på förskolan Trollet har tagit fram 13 olika filmer som handlar om allemansrätten. QR-koder som länkar till dessa 13 filmer kommer att sitta på olika checkpoints."

Vi blev kontaktade av P4 Kalmar som intervjuade oss och gjorde ett inslag om vårt projekt och den lokala tidningen Kalmarposten besökte också förskolan för intervjuer till ett reportage. Nu finns våra filmer med information om allemansrätten runt om i staden och projektet lever på så sätt vidare.

Sett och hört:

Det är sånt man får göra i skogen, om man vill tälta hos nån måste man fråga det är allemansrätten.

Man måste vara snäll i naturen med djur och människor. Man måste vara snäll med växterna.

Man får inte elda när det finns risk att det ska hända något, jag får elda för jag har en grill

UTVÄRDERING

HÅLLBAR UTVECKLING

På vilket sätt bidrog vårt arbete till hållbar utveckling?

Vi har under året arbetat med en rad olika projekt som på olika sätt bidragit till djupare kunskaper kring hållbar utveckling. Allemansrätten var ett spännande och givande projekt för både barn och vuxna vilket gav ringar på vattnet i samhället. De minsta barnen har påbörjat sin undervisning kring naturens årscykel och den biologiska mångfalden med stora frågor som hur kan allt liv leva.... Vi tänker också att hållbar utveckling kan vara att lära sig mer om sig själv vilket vi har utforskat i ett projekt kring kroppen ska må bra. En barngrupp har fokuserat på ekorrorens rörelse och på sätt ökat sin känslighet kring livet vid och i trädet och dess funktion. En annan avdelning har fokuserat på vad träden gör när vi inte ser och genom denna frågeställning fokuserat på träd.

Vad behöver vi utveckla?

Vi behöver fundera kring hur vi kan hålla ihop något projekt för hela huset alltså genom gemensamma aktiviteter. Detta skulle skapa en starkare vi-känsla och vi skulle få fler infallsvinklar på våra fördjupningar.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

På vilket sätt var barnen eller eleverna delaktiga?

Vi försöker att skapa delaktighet och inflytande i våra projekt så mycket som det bara går. Det är barnens familjeuppdrag som leder till projekten som vi sedan skapar tillsammans. Vi lyssnar, bjuder in och gör oss nyfikna på hur alla barn kan komma till tals på olika sätt genom det som vi kallar för 100-språkligheten. Alla kan och vill vara med och bidra men vi som pedagoger behöver hitta nycklar för varje barn.

Vad behöver vi utveckla?

Vi skulle kunna utveckla mer öppenhet längre fram i projekten när det kommer till delaktighet. Att skapa delaktighet och inflytande över hela dagen är också något som vi behöver tänka mer kring.

HANDLINGSKRAFT

På vilket sätt visade barnen eller eleverna på handlingskraft?

Vi tänker att projekten kommer från barnen genom deras upplevelser. Vi ser därför att barnen blir väldigt engagerade och verkligen driver projekten genom sin nyfikenhet, förundran och alla spännande ideer. Kraften sitter i att skapa bra förutsättningar och en tydlig organisation som gör det möjligt för barn och pedagoger att tillsammans utveckla olika projekt.

Vad behöver vi utveckla?

Det går alltid att skapa mer plats och olika möten där vi tillsammans kan utvecklas. Det är viktigt att vi försöker lyfta fram så många olika sätt och infallsvinklar som vi kan. Detta för att skapa en mångfald av ideer där alla kommer till tals och får utrymme att uttrycka sig.

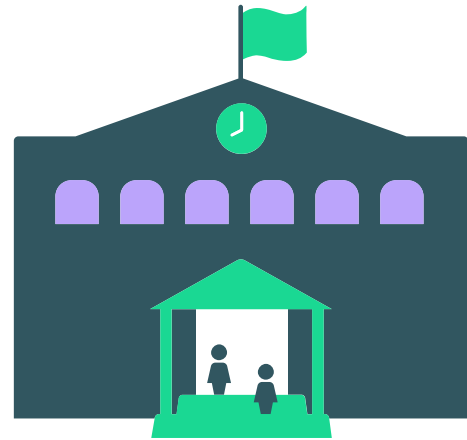
HÅLLBARHET PÅ SCHEMAT MED GRÖN FLAGG

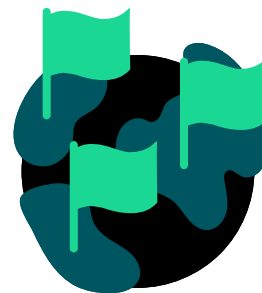
En hållbar värld kräver kunskap och förståelse

Tillsammans kan vi skapa en hållbar framtid – om vi agerar nu. Vi behöver ge lärare och elever i svenska skolor möjlighet att utveckla och omsätta sina kunskaper om hållbar utveckling, över flera ämnesområden.

På så vis skapas både förutsättningarna för långsiktig förändring – och viljan att göra skillnad.

Grön Flagg är ett unikt lärandeprogram inom hållbar utveckling. Tillsammans med Sveriges skolor och förskolor omsätter vi kunskap till direkt handling. Varje år hissar hundratals verksamheter i Sverige den Gröna Flaggan för att visa att en hållbar framtid börjar nu!

Ett globalt nätverk i ryggen

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling. Medlemsskolorna granskas och certifieras efter Grön Flagg och Håll Sverige Rents riktlinjer.

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling.

hållsverigerent.se
ecoschools.global

Kontakt:

gronflagg@hsr.se
08-505 263 00